

LJUBLJANSKI ČASNIK.

St. 15.

V petik 21. Svečana

1851.

„Ljubljanski časnik“ izhaja vsak teden dvakrat, in sicer vtorik in petik. Predplačuje se za celo leto pri založniku *Jožefu Blazniku* 6 gold., za pol leta 3 gold., za četert leta 1 gold. 30 kraje. Za polletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajta se 15 kraje. Celoletno plačilo za pošiljanje po cesarski pošti znes 7 gold., za pol leta 3 gold. 30 kraje., za četert leta 1 gold. 45 kraje. — Vsaka cesarska pošta prejme naročila in denar, kateri more po novi postavi frankiran biti.

Vradni del.

15. februarja 1851 bo v e. k. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju IX. del občnega državnega zakonika in vladnega lista od leta 1851 in sicer v edino-nemškem, izdanju kakor tudi v vsih devetih dvojnih izdanjih izdan in razposlan.

Zapopade pod

Št. 32. Razpis ministerstva kupčije, obertnije in javnih stavb od 3. januarja 1851, s katerim se po najvišjem sklepu od 3. januarja 1851 temeljne pravila občnega vravnjanja osvobodjenja poštnine naznanijo.

Št. 33. Cesarski patent od 29. januarja 1851, s katerim se vžitarina od ola za lombardo-beneško kraljestvo vpelje z odločbo, de se bo dan, ko bo v moč stopila, pozneje naznanjen.

Št. 34. Ukaz ministerstva vojaštva od 1. februarja 1851, s katerim se nove odločbe glede prejeme in opravičenja k vojaški sodni pristetih oseb naznanijo.

S tem delam se bo tudi tretji dokladni del od leta 1851 izdal. Zapopade naj ponašajo prednašanja k št. 32 in 33.

Tudi danes 15. februarja 1851 bo ravno tu LXXXVI. del občnega državnega zakonika in vladnega lista od leta 1850, ki je 4. julija 1850 v edino-nemškem izdanju na svitlo prišel, v česko-, talijansko- in slovensko-nemškem dvojnem izdanju izdan in razposlan.

Zapopade pod

Št. 258. Cesarski patent od 28. junija 1850 po katerem se za kronovine Avstrijsko pod in nad Anizo, Solnograško, Štajarsko, Koroško, Krajnsko, Goriško; Gradiško in Istrijo, Terst, Tirolsko in Vorarlberško, Česko, Moravsko, zgornjo in spodnjo Silesko organska postava v zadevi sodniških služb izda in vstani, de se je po njej od dneva naznanila ravnati.

Potem se bo danes, 15. februarja, III. del občnega državnega zakonika in vladnega lista od leta 1850, ki je 8. januarja 1850 v edino-nemškem, 28. septembra 1850 v slovensko-nemškem, 24. oktobra 1850 v italijansko-nemškem, 2. decembra 1850 v madjarsko-nemškem in 30. januarja 1851 v česko-nemškem dvojnem izdanju na svitlo prišel, v horvaško-nemškem dvojnem izdanju izdal in razposlal.

Potem bo danes, 15. februarja 1850, V. del občnega državnega zakonika in vladnega lista od leta 1850, ki je 9. januarja 1850 v edino-nemškem izdanju, 15. maja 1850 v slovensko-nemškem in 13. decembra 1850 v talijansko-nemškem, in 24. januarja 1851 v madjarsko-nemškem dvojnem izdanju na svitlo prišel, v česko-nemškem dvojnem izdanju izdan in razposlan.

Poslednič tudi 15. februarja 1851 bo IX. del občnega državnega zakonika in vladnega lista 1850, ki je 20. januarja 1850 v edino-nem-

škem in v česko-nemškem dvojnem izdanju, in 7. novembra 1850 v slovensko-nemškem dvojnem izdanju na svitlo prišel, v talijansko-nemškem dvojnem izdanju izdan in razposlan.

Zapopadek omenjenih delov občnega državnega zakonika in vladnega lista je bil že pri edino-nemškem izdanju naznanjen in sicer tretjiga dela pod št. 3, petiga dela pod št. 8 in enajstiga dela pod 18.

Razun tega bo tudi danes, 15. februarja 1851, k edino-nemškem izdanju tretjiga in četertiga četertletja preteklega leta 1850 občnega državnega zakonika in vladnega lista dvojni pregledni list izdan in razposlan, prvi je časkazaven pregled in drugi, pregled zapopada po raznih državnih vladarstvih (ministerjih). — Poslednič bo tudi k edino-nemškem izdanju leta 1850 državnega zakonika in vladnega lista še tretji pregledni list izdan in razposlan, ki zapopade abecedni pregled postav in ukazov, ki so v celem preteklem letu 1850 v izdanih CLXV. listih državnega zakonika in vladnega lista na svitlo prišli. K temu se bodo tudi naslovni listi z naznanilom za bukoveze izdali in razposlali.

Dunaj 13. februarja 1851.

Od e. k. vredništva občnega državnega zakonika in vladnega lista.

Nevradni del.

Pregled avstrijskiga reda kazenske pravde kar se tiče porotnikov.

(Dalje.)

II.

Postava razdeli vse kaznjive djanja v prestopke (Uebertretungen), pregreške (Vergehen) in hudodelstva (Verbrechen) in tako že sploh po imenu veči stopnjo kakiga kaznjiviga djanja pokaže, le nekteri clo lahki prestopki so občinski policii odkazani, ker bi ne bilo truda vredno, de bi se sodnije z tako majhnimi reči pečale. Okrajni sodniki in njihovi namestniki sodijo kakor samezni sodniki vse prestopke v prvi stopnji, pripomagajo pa tudi tiče hudodelstev in pogreškov po redu kazenske pravde drugim sodnijam. — Okrajnozborne sodnije kakor kazenske sodnije imajo kar se tiče nekterih hudodelstev in pregreškov ne samouvodno preiskavo, ampak tudi glavno obravnavo in sodbo na prvi stopnji. — Deželne sodnije sodijo v kazenskih rečeh nekaj na prvi, nekaj na drugi stopnji, iz njih srede se sodniki za porotnike odberajo. — Pred porote (sodnije prisežnih) greste glavna obravnavo in sodba čez tiste hudodelstva in pregreške tiska, ktere jim postava odloči. Začnejo se v mestu vsake deželne sodnije vselej od treh do treh mescev porotne seje, in redna seja se pred skleniti ne sme, dokler niso vse kazenske reči razsojene, zastran kterih je bil o začetku seje odkazni sklep že pravno moč dosegel. Vsaka porota obstoji iz sodnije in dvanajst porotnikov. Poprej smo že omenili, kteri državljani so v porote poklicani; du-

hovni vsih v postavi priznanih cerkev in vernih družtev, učeniki narodnih učilnic, državni uradniki, ki so v pravi službi in vojaki v djanju služijoči se ne morajo k uredu porotnika poklicati. Vzrok tega je pa, ker duhovnam po njihovim poklicu in po cerkvenih ukazih ni pripušeno v sodnije čez življenje ali smert kakiga človeka se vvesti; druge tukaj namenjene osebe pa časa nimajo, brez odlašanja vradnih opravil dolžnostim, v ktere postava porotnike zaveže, prav zadostiti. Previdno je tudi, de sodno izrečeni zapravljevci in drugi oskerbljenci, po tem ljudje, ki so od dušnih ali telesnih slabosti zadeti, take dolžnosti opravljati ne morejo. Osebe kterih premoženje je na kant prišlo, ali ktere po obravnavnem kantu v preiskavi niso bile nedolžne izročene, vsi, kteri so bili hudodelstva, ali pregreška, ki je iz pohlepnosti dobička izviral ali ki javno nrvnost žali, ali takošniga prestopka krivi izrečeni; tisti kterim je bila zavolj prestopka kake druge postave narmanj polletna kazen na slobodi prisojena, so izključeni iz vreda porotnikov. Tako postavo moramo clo hvaliti, Zavolj take pregrehe obsojeni je po na pravično vižo zaupanje vlade in državljanov zgubil, in ako se tudi popolnoma poboljša, in ga nobeden zavolj poprejšniga obnašanja žaliti ne sme, — ni vredin tistim častitim možem se pridružiti. Nekteri pa smejo ured porotnika od sebe odkloniti, namreč, kdor je šedeseto leto prestopil za zmirej, ker je po danimu naročilu pri kaki porotni seji zadostil za sledeče leto. Taka imenitna služba po pravim oskerbljena veliko časa potrebuje, ker porotniki morajo nekterikrat, kakor se bo pozneji vidilo, neprenehama več dni pri obravnavi pričijoči ostati. Silno težko bi se tedaj to opravilo državljanam skazalo, ako bi vlada bila skerbela težo po enakopravnosti med poklicane razdeliti. — V vsaki občini župansto z nekterimi odborniki zloži natanjčen abecedni imenik vsih oseb, ki so v njej k opravitu porotnika poklicane, ta imenik je pri županu skoz osem dni vsakimu v pregled odpert. Če se po postavi poklicane osebe v imeniku izpustijo, ali pa ne pripušene vpišejo, je v osmih dneh od zadniga dne, kteriga je bil imenik razpoložen, vsakimu srenjčanu na voljo dano zavolj tega ogovor vložiti. — Okrajni poglavar sostavi vse imenike občin v okrajni imenik porotnikov. — Tako dopolnjeni okrajni imeniki se pošiljajo okrožnimu predsedniku, ali pa okrajnimu poglavarju, ker ima porota svoj sedež, pod njegovim vodstvom, izbirajo nadstojniki okrajnih občinskih odborov, in dva iz vsaciga okrajniga odbora poslana zaupna moža tiste može, ki se jim zavolj poštenih misli in skušene previdnosti naj pripravniši k vredu porotnika zdijo, pri kterim voljenju je pa treba skerbno na to paziti, de se kolikor je moč pristojni možje iz vsih krajev porotne okolice v poglavitni imenik denejo.

Ako so tako izvoljeni porotniki, se zloži letni imenik, to je spisec porotnikov, ki se imajo sej perviga sledečiga leta vdeležiti javno po srečki pod vodstvom okrožniga predsednika

na mestu deželne sodnije, in z predruženim občinskim županstvom, tako se potegne iz posode za vsako poroto po posebnim zavkazu ustanovljeno število porotnikov, ki pa ne sme nikjer manj od 200 ali več od 800 znesti. Za vsako porotno sejo postava ukaže po srečki odbrati šest in trideset poglavitnih in devet dopolnivnih porotnikov. Iz letniga imenika se vzamejo imena vsih, kateri v mestu porote prebivajo, se denejo v posodo, in predsednik deželne sodnije potegne devet dopolnivnih porotnikov. Na to se denejo imena vsih, razun ravno zdaj potegnjenih v posodo in iz njih se vzdigne šest in trideset poglavitnih porotnikov za celo porotno sejo. — Dopolnivni se pa vzdigujejo, de se iz njih namestijo po potegnjeni versti manjkajoči, ako je prišlo k glavni obravnavi manj ko trideset poglavitnih porotnikov, v posejo porotne klopi. —

Vred porotnikov je zelo imeniten in častiljiv, dolgo časa so si ljudje vpeljave porotnih sodnij vošili, in želeli, de bi za naprej državljani čez svoje rojake v sodbo se vsejali, — vlada je v to dovolila, tedaj ima pa ona tud pravico terjati, de vsak v to službo poklican državljan zvesto ukazani dolžnosti zadosti. Ako kateri porotnik po prijeteu povabilu ne pride, ali brez dovoljenja predsednika pred stran gre, kakor se seja konča, ga bo sodnija v kazni 25 do 50 goldinarjev, — v drugič 50 do 100 gld., — v tretjič 100 do 200 gold. obsodila, in v poslednjim primerleju izrekla, de je izostajnik častni ured porotnika zgubil. Kjer je pa katerimu posebno revnejšimu možu, ako s pomočjo rokodelstva sebi in svoji družini živež pridobiti mora, silno težko odkazano službo oskerbeti, postava vleva vsakimu porotniku, ki svojo dolžnost izpolne, če dalj kakor dve uri od mestn porote prebiva, na zahtevanje zmerno odškodovanje, kteriga znesek bodo posebni ukazi odtocili.

(Dalje sledi.) Melcer.

Austrijansko cesarstvo.

Krajnska.

Vodice 14. Svečana 1851. Vodiško faro so vlni velike nesreče zadele. Petkrat je bil ogenj v fari, kateri je v 3 vaseh 27 hiš z njihovimi drugimi poslopji požgal. Tudi tatvin se ni manjkalo, med kterimi je bila una nar bolj znamenita, de je bilo iz cerkvene shrambe v Vodících 800 fl. v zlati in v srebri vkradenih. Še nar hujsi nas je pa vendar slaba letna poderla, ktera je bila v Vodiški fari slabji od unih leta 1815 in 1816, ker vlnsko leto je tudi krompir falil, in ker je slana ajdo tako posmodila, de je več tukejšnih kmetov, kateri še semena niso dobili.

Komej smo bili že nekoliko nesrečo ognja iz glave spustili in se zavolj letašne lepe zime dobre prihodne letne veseliti začeli, kar že spet ogenj pride. 17. Prosenca zvečer ob pol osmih pogori v Bukovci, kjer je vlni trikrat gorelo, pohlštvo kmeta Matevža Kunstelna po navadi Kupic; in snoči ob ravno taki uri sta v Vodících dva velika kmeta Matevž, Jeraj po domače Rojc in Janez Jeraj po domače Osel pogorela. Pervimu so zgorele vse poslopja in tudi 2 teleti, drugimu je pa pod (skeden) ostal. Sreča je bila obakrat, de je bilo brez vse sape, in de so berž ljudje pritisnili in ubranili, de se ni ogenj dalej razširil.

To je hudo skorej po vsih vaseh v Vodiški fari, de tekoče vode nimamo, in pa za gaseenje skorej nobene priprave.

Kar nas nar bolj žali in straši je to, ker zmirej ta gorica med ljudmi gre, de je bilo povsod razun na Skaručni, kjer je bila strelja udarila, zažgano; in to ljudje za to tako mislijo, ker jim berači v dobiček za svojo mav-

ho take reči tvezejo, in ker nekteri malopridni beračoni res v času v svoji nejevolji take besede izrekvajo, de človek lahko potem takim kaj taciga misli in sodi.

Ti naši zdajni pogorelci so imeli svoje poslopja zavarvane, in ako ravno bojo pri vsim tem še ptuje pomoči potrebovali, pa vendar na delječ ljudi ne bojo nadlezovat hodili; v soseskine fare že pojdejo, pa ne po drugiga kaj kakor prosit kake klaje, škope al lesa, ko nam je vlni že zelo pošel. Če bo torej kdo v njih imenu brat, bo gotovo goljuf, ino tak nej bi se kar prijel in kaznoval.

* Iz Tuhinjske doline se nam piše:

Naši ljudje, kterim gre vera, so vidili 28. in 29. Prosenca in 3. Svečana žerjave na Oggersko leteti. Ne vem se spomniti, de bi bil kdaj kaj taciga slišal ali doživel, če ravno so bile 1822 in 1831 voljne zime; to bi vtegnilo zgodnjo spomlad oznaniti.

Ljubljana. (Dalje od porotnih sodb.)

Popoldne ob štirih nadalje:

4. Juri Tekavec, 57 l. star, pove zastran sunjenja v okno in prebodenja to, kar njegova žena Mica. Tudi on je slišal in sicer eno deklo zakričati: „O Jezus! mater je prebodel.“ On, misleč, da je njegova žena prebodena, je tekel tje in vidil nekoga pasti, pa ni vedel, kdo da je preboden. Pokazane gnojne vile spozna on za ravno tiste, ktere je Keržan imel, po tem, ker je en rogelj močno skrivljen (in sicer proti vilišču). Noč je bila oblačna, vendar ne temna. Fantini po njegovem prevdarku niso bili pijani, Štefan Semeja tudi ne.

5. Lenka Tekavčeva, 56 l. stara, priseže in spričuje, da je Keržana pod oknom dobro poznala, ga vidila z gnojnimi vilami v levo polovico okna suniti, in da bi jo bil skoraj zadel, ako je bi ne bila hči Mica v stran potegnula. Anton Mihelak je bežeče fantine z metlo podil. Noč malo oblačna, pa je mesec svetil, da se je dobro vidilo. Ona je dobro vidila, da drugi ni imel vil v rokah kot Keržan, vendar ni vidila, kdo in s čim da je rajnko „Mihelakovko“ sunil, vidila pa je da je eden sunil.

6. Tomaž Tekavec, 20 l. star, pravi pod prisego, da niso bili fantini od pet „maselcov“ popitega žganja pijani, ampak le malo „korajžni“, on pa nič. — Doma je dobro vidil, da je Keržan v okno z gnojnimi vilami dvakrat „žoknil.“

Na bojišču je stal 12 korakov daleč od Keržana. Noč je bila malo oblačna, vendar se je dobro vidilo. On (priča) je vidil, da je „Mihelakovko“ Keržan prebodel; ona ni povedala, kdo da jo je. Slišal je zavpiti: „Blažkov jo je prebodil!“ Te besede — pravi — sta Mihelakovkin Anton (sin) in njena hči Reza zagnala. Priča spozna pokazane vile. Priča tudi poterdi, da je Keržan le enkrat sunil, in da je Mihelakova mati le naletela, ker se je bil sin umaknil. Na zagovornikovo vprašanje popriča tudi Štefan Semeja, da je Keržan le enkrat na bojišču sunil.

7. Reza Mihelakova, hči prebodene, 16 let stara, pa v rasti zelo zaostala, odgovori na predsednikovo vprašanje, da poprej Keržana ni sovražila, da je pa zdaj huda na njeega, zato ker ji je mater prebodel. Zagovornik beseduje tedaj, da se ji ne sme prisega vzeti. Deržavni pravdnik oporeče, da je njena nevolja nad zatožencem ponatorna rekoč, kdor nam očeta ali mater vsmerti, ga ne moremo ravno radi imeti, da pa temu vkljub vendar le lahko čisto resnico povemo. Zagovornik se zaprisegi še enkrat krepko nasproti postavi in bere §. 178. r. k. pr., ki pravi: „Priče, ki z obdolženim v sovraštvu žive, ako proti njemu spričujejo, se ne smejo za-

prisegati.“ Zagovornik in deržavni pravdnik sta se dalj časa zastran pomembe tega §. besedovala. Nazadnje sklene sodnija, da je razmera te priče proti zatožencu taka, kot poškodovanega proti poškodivcu, in priča se zapriseže. Nato pove ona: „Jez sim na bojišču kakih 10 korakov od matere stala in vidila, da je Keržan z gnojnimi vilami dvakrat, prvič proti bratu, drugič pa proti materi sunil. Mati so se nato zgrudili. Brat Tone jih je vzignil, pa so se kmalo spet zgrudili in čez ¼ ure sklenili. Vse je bilo na tistem mestu kervavo, tudi kožuh, kterega so mati na sebi imeli. Noč je bila svetla.“ Pokazane vile je spoznala, vendar ne ve, kako da jih je Keržan tačas deržal, ko je mater dregnil. Mati niso povedali, kdo jih je vbodel, samo to so rekli: „Tukaj me je vbodel!“

8. Janez Sever, 18 l. star, pove zastran pitja, besedovanja in pretepa kot poprejšni. Ko sta pri meji Tekavec in Mihelak Keržana in Janeza Semejata tepla, je tekel on Semejatovega brata Štefana budit in ga bratu na pomoč klicat. Ko sta pred Mihelakovo hišo pritekla, je prišel Keržan z gnojnimi vilami v rokah za njima. Zastran obnašanja Keržanovega do prebodenja, govori kot poprejšne priče. On je natanko vidil, da je Keržan staro „Mihelakovko“ z vilami dregnil in nato zbežal, pa ne ve, kam. Proti Mihelaku pa on ni vidil nikogar suniti. Kaksne da so bile vile ne ve, in bi jih tudi ne spoznal. Štef. Semeja in Sever nista imela nobenih vil v rokah.

(Ker ni mogel Ant. Mihelak zavoljo daljave pota sam priti, se preberejo zdaj njegovi zapisani odgovori. On naskriž govori. Enkrat pravi, da je vidil, kakor je Keržan njegovo mater z vilami vbodel, ker se je preč potem, ko se je vilam umaknil, ozerl; potem pa besedo prekličče in veli, da ni vidil, kedaj da je Keržan mater dregnil. Zagovornik opomni tedaj porotnike, da ni temu človeku, ki zdaj tako, zdaj tako govori, nič verjeti.)

9. Janez Semeja, 20 l. star popriča zastran prigodbe do pretepa pri meji, od kodar je domu šel, in še le drugo jutro praviti slišal, da je Keržan „Mihelakovko“ prebodel.

10. in 11. priča nič imenitnega ne poveste. (Nato so bili zvedeni možje, župan Tabernik in županijski svetovavec Kotnik poklicani, ogledni zapisnik prebran, naris bojišča, vile in kožuh tem in porotnikom pokazani.)

12. Župan Tabernik veli: Vile so ravno take, kot so bile pri ogledu. On je bil tisto noč poklican; ko na bojišče pride, je bila žena že mrtva. Noč je bila svetla. Kožuh je ravno tisto.

13. Kotnik, za pričo oglednega zapisnika podpisan, pravi, da ni bil pri ogledu; vendar je vidil mrtvo „Mihelakovko“.

Po prebranju zapisnika čez zvananj in notranji pregled trupla, priterdijo zdravniki: g. Dr. Potočnik in g. Steinmetz iz Kamnika, kakor g. Dr. Melcer in g. ranocelnik Gregorič iz Ljubljune, da je morala prebodena po vsaki ceni vmreti, ker je bil serčni mošnjček, leva pljuča in zavitek telesne odvodnice (Bogen der Aorta) preboden.

V oglednem zapisniku je bilo rečeno, da gre misliti, da je bila rajnka ravno s temi vilami prebodena, kot so bile županu poslana in sicer zato, ker srednji rogelj ravno v majhino luknjico na kožuhu stopi, ako se desni (pervi) rogelj v tisto luknjo kožuha vtakne, ktera je bila pri prebodenju rajnke narejena. Gosp. zagovornik vpraša tedaj zdravnike: Ali je mogoče, da bi bil, ako so vile tako v rajnko priletele, desni rogelj tako globoko segel, una roglja pa telesa prebodene še ranila ne? Zdravniki: Ni mogoče.

Potem pove še župan na beseda da je bil obtoženi razujzdanc in ponočnak, županov svetovavec pa, da ne ve nič hudega, pa tudi nič slabega od njega. Prebran je bil še kerstni list in nato prvi dan pričevanje ob devetih zvečer končano. (Dalje sledi.)

Avstrijska.

Znani škof Lonović, ki je bil v samostanu Molk pripert, bo spet svobodo zadobil. Tega se iz serce veselimo. Naj misli od politiške preteklosti tega moža, kar kdor hoče, njegov pobožni duh in njegovo žlahtno serce sta ga vsim prikupila, ki ga poznajo. Papež Pij IX., ki je bil, še ko je bil kardinal, njegov prijatelj, je posebno zanj govoril. V poboljšanje njegoviga stanja je pa še več njegov posledni spis zoper Jozefinizem pripomogel, v katerem se z slovesno besedo zahvali za dvigovanje placeta. V začudenje njegovih rojakov se zdi, de ima v politiki vse drugo mnenje, kakor so ga v letih 1848 in 1849 o njem mislili. On napade cerkvene poprave cesarja Jožefa II., katerih bistveni del je imel do znana ukaza od 18. aprila 1850 veljavo, tako grenko, de je njegovimu osebnimu značaju ravno nasproti. On zaverže poprave Jožefa II., jih imenuje svojovoljne, krivične, škodljive in nevarne, in poslavi potem Franca Jožefa I. kakor noviga daritelja cerkvene svobode. Vlade — pravi škof Lonović — navadno slaboumnost pokoplje, politiške sisteme in naprave pa prenapro vpeljanje. Jozefinizem je imel iz začetka trohljeno steblo in toraj zavolj dolgiga obstoja ni bil močnejši, ampak vedno bolj trohliv. On pravi potem, kako je pobožni cesar Franc I. na smertni postlji knezu Metternichu naročeval, stare razpore z rimsko vlado v smislu cerkvenih pravil poravnati. Potem pravi njegov spis: Cesarja Franca Jožefa je Bog zvolil, poslednjo željo njegoviga deda spolniti. Ko je z eno roko brezpostavnost zmagal, je z drugo sedemdesetletne spone cerkve sterl. Kdo bi bil verjel, de potem, ko je državni zbor mesca marca 1848 dostojno prošnjo duhovnov zasmehovavno na stran položil, potem ko so samostanske duhovne in nune na Dunaju besne trume razgnale, ko je tudi kromeriški državni zbor zoper katoliško cerkev govoril, ko je v cel Evropi punt ošabno glavo dvigovaje, v zmagni omotci prestolam in cerkvi pogin žugal, kdo bi bil verjel, de bo iz tega okuženiga brezdna pregreh tako zgodej rani zor cerkvene svobode zasijal! Bog véasih svojo cerkev z teškimi skušnjami obišče, da se z preganjbo vkrepi. Pa on ne bo nikdar pripustil, de bi se zaterla.

Horvaška.

Vradnikam na Horvaškim in Slavonskem se je na voljo dalo v vradnih opravkih v državni ali pa narodni obleki biti.

Galicija.

V seji rusinskiga narodniga svetovavstva je naznanil predsednik, de je poslance na Dunaju stanuvajočih Rusinov, ki so se v imenu rusinskiga naroda k njegovimu veličanstvu podali prosit, de bi se pri postavljenju vradnikov pri novovravnanih vradih posebno na Rusine gledalo, cesar prijazno sprejel. Na predlog gospoda Treszczakowskiga se bo ministerstvo zaprosilo, de bi se rusinsko-slovanska stolica na Dunaju napravila. — Doneski za rusinski narodni muzeum se pridno nabirajo.

Tuje dežele.

Bosna.

* Iz bosniške meje se piše, de se sliši, de se je Seraskier z 8 bataljoni, 4000 Arnauti in 16 topovi v treh oddelkih proti Mostaru napotil. Hairedin paša se je z 3 bataljoni v Livno podal.

* Iz bosniške meje se naznani, de je več sto Turkov iz Krajne pod poveljstvom Ale Kedića in Kadia Kapića v Bihać k sovetu šlo, in de jim je Ali paša naročil, in iz Tuzle in Zvornika prošnja prišla, de naj se skupoma dvigneje. Poslanci iz Hercegovine naznanijo, de se je Omer paša v Konjico umaknul. Ali Kedić se je napotil iz Bihaća Krajnce k puntu pripraviti; od treh strani hočejo Omer pašata zagrabiti.

* Skender beg je 5. t. m. Narento z 1400 vojaki in 7 topovi brez upovera prestopil. 1000 vstajnikov se je ustavilo pri Boci, 8 ur od Mostara, pa brez vspaha. Potem so se dve uri nazaj umaknili. 9. so bili zmagani in v Mostar zapodeni, Vodniki so pobegnuli in to jim je ves pegum vzelo in 11. opoldne je Skenderbeg brez upora Mostar posedel. Kavas pašata z 200 vstajniki so vojaki zajeli. Mnogo vstajnikov je na bojišču padlo. Vsi poglavarji so pobegnuli in svoje gradove in rodovine zapustili.

Turška.

Med turško vlado in Egiptom so se razpertije unele. Vlada v Egiptu se noče nobenimu povelju turske vlade podvreči in se silno za vojsko pripravlja. 40,000 vojakov se bo nagloma nabralo. Turško carstvu je na robu pogube; ako ga druge države ne obvarjejo, ne more več dolgo stati, ker je samo na sebi trohljeno in mu od vsih strani vstaje groze.

Francoska.

Denarniga pridavka, kteriga je Napoleon tirjal, mu narodni zbor ni hotel dovoliti.

Ljubljanski novičar.

* Ravno za gotovo zvemo veselo novičo, da je naš iskreni rodoljub, gospod Navratil za kancelista pri kasationalni in najvisji sodnii na Dunaju zvoljen.

Pastirski list ljubljanskiga knezo-škofa.

(Dalje.)

Vse gnade in vsi sadovi odrešenja pa so hranjeni v cerkvi, ktero je Kristus postavil. Kakor gotovo te gnade zmed človeškiga zaroda, za kteriga so perdoobljene, nikdar zginiti ne morejo, ravno tako gotovo je tudi, de ne bojo nikomur posiljene, desiravno so vsi ljudje poklicani, se jih v svoje zveličanje poslužiti. Bog svoje gnade ponudi, vriniti pa jih nikomur noče, zakaj služba božja ni hlapčevska služba, v kteri je hlapec delati persiljen, ampak služba božja je, kakor se za proste (ali frejvoljne) ljudi spodobi, prostovoljna vdanost našimu Gospodu in Odrešeniku v ljubezni in zvestobi. Zatorej je Jezus nezmeri zaklad (ali šac) svojiga zasluženja v svoji cerkvi shranil, de ga vsakteri lahko najde, če ima željo piti iz studenca božjiga Odrešenika. Ta zaklad pa je, in zamore le samo tistim v cerkvi božji zročeni biti, ktere je Jezus Kristus sam v to zvolil. Le samo ti Kristusovi namestniki imajo dolžnost in oblast, ga hraniti, pa tudi iz njega podeliti tem, kteri po njem željo imajo; ker oni oskerbljujejo naše zveličanje, njega začetnik in pravi delivec pa je Jezus Kristus sam. „Tako naj nas ima vsak ko služabnike Kristusove in delivce božjih skrivnosti“, govori sveti Pavel. Če pa Jezus Kristus ni samo človekov Sin, ampak tudi Bog, tedej visoki včlovečeni Bog, po tem takim tudi nima vsakteri človek pravice do visoke časti, biti Kristusov namestnik, ampak le samotisti, kteri so od njega poklicani. „Nihče naj si ne perlastuje časti, kakor kdor je poklican kot Aron“, govori zopet sveti Pavel. Zatorej je Kristus ves sad svojiga odrešenja, svoje smerti na križi, nezmotljivo, čisto božjo resnico in

vse druge neprecenljive gnade darove aposteljniam, ki si jih je sam zvolil, zročil in jim oblast dal, vsim ljudem od njih podeliti, kakor je bil tudi sam persel, vse rešit in zveličat. Svojim aposteljniam je rekel: „Kakor je mene Oče poslal, tudi jest vas pošljem. Pojdite in učite vse narode, in kersujte jih v imenu Očeta in Sina in svetiga Duha. Učite jih deržati vse, karkoli sim vam zapovedal“. Tudi še reče aposteljniam: „Resnično vam povem, karkoli bote zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih; in karkoli bote razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih“. De pa človeška slabost njegovi napravi ne škodje, jim je obljubil svojo pomoč, ko je rekel: „In glejte jest sim z vami vse dni do konca svetá“.

Poglavarja vsih pa je postavil Simona, Jonoviga sinu, in mu je ime Peter, to je skala, dal, na kteri bo njegova cerkev tako močno in terdno stala, de je ne bo clo nobena moč, še peklerska ne, podreti zamogla; zakaj rekel je Simonu: „Ti si Peter (skala) in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklerske vrata je ne bodo zmagale“. Petru je dal še posebej ključe, to je gospodarstvo svoje cerkve. Petru je namreč še posebej rekel: In tebi bom dal ključe nebeskiga kraljestva (to je cerkve); in kar koli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih; in kar koli boš razvezal na zemlji, bo razvesano tudi v nebesih“. Svetiga Petra je tedaj Gospod za nar višiga oblastnika v svoji cerkvi poklical, ker ključi so znamenje oblasti. Petru je zročil pastirstvo vse svoje čede, rekoč: „Pasi moje jagnjeta, pasi moje ovce“, to je pasi vso mojo čedo. Tako je tedaj po volji našiga Gospoda Jezusa Kristusa sveti Peter podlaga Kristusove cerkve, sveti Peter je nar viši oblastnik in vladar (vižar) v Kristusovi cerkvi, sveti Peter je vesoljni pastir vse Kristusove čede. Zakaj pa je je bila s. Petru taka sprednost, taka polnost duhovne oblasti podeljeua? zakaj je s. Peter nad vse aposteljne povzdignjen in postavljen? Uzrok ali urzoh tega nam pove memo družih cerkvenih očakov sveti Hieronim rekoč: „Zato je bil eden zmed dvanajsterih zvoljen, in za poglavarja postavljen, de je bila s tem ločitev odvernjena“. Edinost cerkve je tedej vzrok veči oblasti svetiga Petra. In res bi se ne dala edinost v cerkvi drugači ohraniti, kakor tako, de je eden za perviga vladarja in oblastnika postavljen, kterimurajo vsi drugi podložni biti, in mu pokorsino skazovati. Mislite si le dva poglavarja z nar viši oblastjo v cerkvi, ali bi ne bilo mogoče, de bi se tudi v bistevnih ali potrebnih rečeh eden od družiga ločila, in cerkev bi bila razklana, ker bi nobeden družiga posvariti in zavernite ne smel. Zato pravi sveti Hieronim: „Cerkev se le samo po enim nar višim duhovnu dobra ohrani. Ko bi njemu ne bila dana posebna oblast tudi čez vse druge, bi bila cerkev kmalo v toliko delov razklana, kolikor je duhovnov“. Zavoljo cerkvene edinosti je bila tedej svetimu Petru taka sprednost, in taka polnost duhovne oblasti podeljena. Edinost je nar bistevniši (potrebniši) lastnost prave Kristusove cerkve. Kakor resnično je en sam Kristus, kteri nas zveličati zamore, tako resnično je tudi le ena sama cerkev edina v tem, kar nam je v zveličanje potrebno. Zato je naš Zveličar nekoliko pred svojim terpljenjem za edinost svojim aposteljniam in vsim svojim vernim svojiga nebeskiga Očeta prosil, ko je molil, rekoč: „Sveti Oče! ohrani jih v svojim imenu, ktere si mi dal, de bodo eno, kakor tudi mi. Pa ne prosim samo za-nje, ampak tudi za tiste, kteri bodo po njih besedi v mene verovali. De bodo vsi eno, kakor ti Oče v meni, in jest v tebi“.

(Konec sledi.)

Bran in pogin Japodov.

Spisal Jan. T. d. a.

4. Tabor Rimljanov in vedežvavec.

Stoji, stoji staniše tam
V širjavi daljaj krog Metula terdna,
Versta dvanajst vzdiguje se po redu
In jezer stanov polni versto vsako.
Pa vsaki šotor silnih vojev osem,
Ki vsa kod burije v Metulo terdno.

Na stolici povzdignjeni
Sedi tam sivobrad in palca
Se suče sreberna mu v roki desni,
On kaže tje, ki zhaja rano solnce
In kaže tje, ki pada solnce pozno.
Misle na dvoje razdeli podnebe.

In gleda zdaj na desen zrak
Zdaj oka bistriga v obok na levi
In dvakrat dvigne krasno paleo gori.
In ko jo v tretje je povzdignil kviško,
So bili bogi mu pokorno — znamenje

Poslali dol so iz višave sijaje.
Pa znamenje srečonosno ne.
Kavranov trop od Juga se poganje
In postoji krokaje v sredi zraka.
Naenkrat se zažene pa na desno.
In buti zopet hipoma na sredo,

In buti kroka strašniga na levo.
Iz stolice povzdignjene
Odstopi sivobrad in zbere voje
In govori besede take zbranim:
Nevarno boge jezne je skušati,
Grozivne znamenja so poslali danes,
Nesrečno stije nam današnje solnce.

Osupne tamkej divji zbor,
In ta in une se napubne jezno:
Kaj mar so sivče! nam bogovi tvoji.
Po volji svoji letajo kavrani,
Ki hrane sled jim ostri čut oznani.
Zastonj dušiš ognjena serca plamen.

In volji bogov jeznih vkljub
Se dvigne silni zbor z orožjem ostrim.
In reka divja se vali k zidovju.

Idriski rudnik najden.

Čez štiri ure od Ljubljane proti sončnim zahodu grede se pride v Loko, čedno mestice, ki v prav prijetnim kraji stoji, posebno proti Krajni je tak, da ni treba po lepšim prasanju in lepšiga iskati, lepimu in umno obdelanemu vertu je enak. Zraven mestica hrib kviško kipi, na katerim stari grad stoji, iz kteriga se vidijo po dolgim in širokim prijazni kraji in razne vaši gorenske plati, de jih je veselje viditi. Po obedveh stranch mestica šumite Poljansica in Sora, čez katero je visok most z edino mestnico prepet, iz kteriga se je bil v letu 1381 Frajzinski škof Leopold v vodo zverniti in žalosten konec storil, kteriga so bili v nunski cerkvi pokopali. V imenovanim mesticu, katero je bil cesar Oton II. že v letu 974 Frajzinskemu škofu Abrahamu, iz rodovine goriskih grofov, daroval, za tega voljo se mu tudi še dan današnji škofja Loka pravi, je okoli 4 tavyzent prebivavcov, kteri razne rokodelstva že od njega dni izdelujejo, ki jih v razne kraje prodajajo, in ktere jim tudi veliko belih petic v deželo privabijo. Ravno tako, kakor današnji dan, če ne bolj s pridam, so se tudi že v letu 1497 obnašali in prav dobro vedli, njih platno, ki je bilo belo kot sneg in Loški konji so na Nemškim in na Laskim po redu veliko kupcov imeli, in pri vsim tem so se Ločanji tudi od svojih obertniških dobičkov prav dobro živili.

V ulicah, blizo zidaniga mosta, je stala neka prav zala hišica, Verhard, bogati zlatar je bil za se in svojo družinico sozidati in tako krasno olepotičiti dal, de je bila vsakimu memo gredočimu, med vsimi celiga mestica, nar bolj všeč; in akoravno je bil imenovan dom od zvunej in znotrej lep in snažen; vert prostoren in poln zlahtniga sadja; njive dolge in v bližnji okolici nar gorši obdelane, torej tudi nar rodovitniši od vsih družih; pa zavoljo vsih teh reči, ktere so gotovo s hišo vred

veliko vredne bile, bi mende Loškiga zlatarja nihče zavidil ne bil, tode gospod Verhard ima še veliko dražji in nježniši blago v svoji hiši, s kakorsnim se vsak človek bahati ne more, in ravno to je bila njegova hči, zala Agata. Bila je mila in lepiga zadržanja, lepa in pobožna, čista in krepostna, kakor angelji, ki jih je Jakob v Haran grede, ponoči na polji pod milim nebam na nebeški gredi gori in doli hoditi vidil, in kdor je ljubeznivo Agato te poznal, je ni mogel prehaliti, naj bi bil še tako velik sovražnik drugimu spolu.

Tudi sam zlatar je bil va-njo ves zamaknjen, nič mu ni bilo mar, gledal jo je z veseljem in pred zapeljivci varoval, če je le pri nji bil, je radovoljin dostikrat tudi svoje rokodelstvo zanemari; premoženja je imel dovelj, nič ni maral, akoravno ni kdo njegovih perstanov in druge zlatnine in srebernine čislal. Komur niso moji izdelki všeč, je djal, naj ne pride k meni, in če bi se bil kdo prederznil njegovih hčeri bližati se, tega bi bil on gotovo pisano gledal, čez-nj bi bil planil in ruval se ž njim, morde do zadnje kaple kervi.

Vender le mu je milek s tulam na plečih in z lokam v roki pot pretekkel in njegovi hčeri ljubčika prijeljal, kteriga se je z gorečo ljubeznijo poprijela, kteri pa ni bil ne bogat zlatar, ne premožen kupec, temuč le ubog suličar (Lanzenknecht), eigar mošnjica je bila suha, kakor poper, in belič se je pri njem tako poredkama našel, kakor začetik nunskega samostana v Loki. Kocijan Anderlajn po imenu, bil je zal in fleten fant z rudečimi lici in junaško roko, vesel in vedno ves poln norčij, prizadeval si je, de nihče tako, Agatno serce za se vneti, in danico Loških deklet na svojo pot spraviti.

Agata in nje mti mileni sta svoje znanje tako prikrivati in na tihim deržati znala, de jima ni mogel nihče zavoljo tega kar besedice očitati; nje oče ni nikoli nič od nju zaveze sanjal, ampak eno verižico za drugo in en perstan za drugim je skoval, de bi le več premoženja na kup spravil, in svoji hčerkni gorski doto napravil.

Pa kar se ne stori, se ne zve: Kocijan se je preveč srečniga mislil; de je z Agato znan, zato tudi ni mogel jezika za zobmi deržati, ter je zbleknil, kar mu je v sercu tičalo, in kmalo potem je jela cela Loka govoriti, de se Verhardova hči z nekim zalim suličerjem peča. Ta razglas zazvoni noter do zlatarjevih ušes, in ga razkači tako, de začne kričati in grometi nad dekllico, de nikoli tako.

„Kaj taciga moram od tebe slišati,“ ji togoten pravi, „presneta mercina, koliko si že stara, de se z možkimi pečaš, in meni nič tebi nič misliš ženina v hišo pripeljati, komej si otročje čizme izzula, se že misliš na možke obešati, to misel ti bom že iz buče stepel, kakošni potepin mora to biti?“

„Očka!“ prosí Agata, „nikar me ne zmerjajte, Kocijan Anderlajn je.“

„Kaj!“ zakriči razkačeni, „Anderlajn je tvojimu potepuhu ime? To ti povem, de mu jo bom zasolil, de ne bo več od tebe sanjal, kmalo mu bom rokodelstvo osnoval.“

„Oh, ljubi očka!“ mu Agata ročno odgovori, „on ne ume nobeniga rokodelstva. Anderlajn je le suličar.“

„Suličar“, zagromi zlatar nad Agato, „torej hlapec cele dezele, hlapec vsačga kmeta, moj hlapec, tvoj hlapec, in tega si moža zvolila, ti nesrečna mercina ti.“

Komej se je anal, de je ni zgrabil in kozjih molitvic učil, gre jezini po hiši gori in doli in premištuje, kaj de naj stori, naenkrat mu na misel pride in pokliče svojiga učenca v stanico in mu ukaže urno po suličarja iti.

(Dalje sledi.)

Žena.

Boginja Živa vidi slabost svoje zadnorajene — prezale žene in ji iše pomočnika in prijatla. Tam po zemlji stopa ponosno mož in vse bitja se njegovi kreposti vklanajo. Njega si zvoli nebeska Živa tovarša hčerkni in jo nese skoz sinaje zrake na pisano trato in ji vdihne vse lepote stvarjenja. Ondi položi ženo, ki zdajci v sladkim spanju zadremleje.

Mož pride memo in vidi prelepo stvar, in rajski cvet na obličju. Pa serce mu je ven-

der mirno. On pogleda na solnce, to seje krasneje. On pogleda na trato, ta cvete lepši. On pogleda na svet okolj sebe, bolj umno in veličansko od žene je vsvarjen.

Mož odide in Živa se zavzame o terdoserčnosti Gospodarja zemlje. Zopet prime hčerkno za roko, pa v obličje ji pregledavši vidi sicer vse zemeljske lepote, pa nobene nebeske. Več se ne čudi, de sin zemlje ni ganjen. Hčerkni vdihne zdaj nebesko milost, jo položi zopet na trato in se ji vstopi nevidno k strani.

Zopet pride mož memo in le en ozir v milo-cveteče obličje — in terdo serce se stopi. Osupljen gleda v podobo. Kolena se mu vsibe, on pade pred njo in prosi za odpust in — ljubezen.

Živa se pokaže vidno, dene roko žene v roko moža in blagodari oba. Krog združene dvojce pa raja Lečj in ji bode sladke rane s pusicami.

T. d. a.

Pevska Vila.

Po celim svetu je kraljeval Beli bog sam v začetku. Iz tamniga berloga pa se dvigne Černi bog in grozoviten boj, ki se ga vse bitja vdeležijo, nastane. Prepri neha s pogodbo. Skupej imata zanaprej Beli in Černi bog vladati. Vse stvari se dvojnemu vladarstvu podveržejo in poklonijo. Le pevske vile ni nikjer. Plakaje hodi ona ob potoku in ta glas iz njenih ust doni: Nebeska oblastnica, zvesto sim strune Belimu bogu podajala in vedno mu bom stalna prijateljica. Pa gnjus mi je podanost Čertu. Vzami svojo hčerkno k sebi. Ondi bom tebe in izvir vseh krasot in dobrot — Beliga boga slavila.

Lada čuje glas deteta, ji poda roko in se dvigne z njo v svoje stanovanje nad oblake. Tamkej pevska vila prebiva — sovražnica nesnag in krivic, pa podpornica vseh slavnih početij. Nikdar ne obišče nižave, le gori nad oblaki jo najdejo nje ljubljenci — nebeški pevci.

T. d. a.

Basni.

17.

Mogočno se šopiri bukev rekoč: „Hvala in slava mi! pred vsemi drevesi me čisla prva stvar zemlje, umni človek, ki mu nar prijetniši ogenj in nar bolj stanovitno gorkoto dajem. Pri teh besedah pogleda zaničevaje na hosto okoli svojih nog. Pa iz nje se mu oglasi prekrasna Vila: Ne glej ošabno na drobno smereče. Ono sicer človeka ne greje, pa podeluje tvojimu terdimu njedru ogenj, de to storiš in si čislana. Tudi v nizkim in majhnim čednost prebiva!“

18.

Ravno včeraj sim mu dve kurj odnesla, pravi starka k mladi lesici, zatoraj ne hodi danes na lov. Jezno se napihne mlada in govori sama pri sebi: Ak včeraj ni svoje posesti varoval, ko je večji bila, jo bo danes še menj. Pri tem oberne starki rep, se spravi na gred in pazen kmet jo zasači.

Mladost se ne meni za skušeni svet starih, ter modruje po svoji glavi in — se speče.

19.

Dva psa se pomenkovata, kar zagleda prvi nekeje beliga pri strehi, ki se mu zlo kosu kruha podobno zdi. Zapazek ni sicer mislil tovaršu povedati, pa tudi ta je bile reč vgladal in zraven rekel: Zares velik meh so si ondri seršeni napravili.

Ha, ha! se mu nasmeja uni, vem brate, de iz nevosljivosti tako govoriš, de bi te ne prehitel. Pri tem plane in skoči na dile. Tu hipoma mu je roj seršenov v obrazu, ki ga strašno pikajo. V neizrečenih mukah se oberne in pade ritnisko raz dil ter si pri padcu tudi nogo ulomi. Res ga je to sladnosti vzdrazilo, pa zdravilo je drago plačal.

20.

Stara vrana svari mlado, naglo iz turšice zleteti, ker jezni kmet že puško baše. „Še nekoliko zernj, pravi ta, bom obrala, potem storim, kar ukažeš. Pa kmet je že nabasal, pomeri in mlada se zverne.“

Kdor modriga sveta koj ne posluša, bo dostikrat zamudo obžaloval.

T. d. a.

Štev.	Red posamesnih delov zidanja	Cena		Vadium za vsako delo posebej		Do kdaj mora dogotovljeno biti
		zld.	kr.	zld.	kr.	
7	130 2 1/4 seznjev rantnih štang iz boroviga lesa, čisto izdelanih in okroglih, vsaka rantna štanga mora z hrastovim žebelam na kol perbita biti vse skupaj prerajntano na .	484	45	24	14 1/4	30. rožniga cveta 1851
	Novo cestno orodje. 7 spičastih motik po 3 funte, 7 širokih motik po 2 1/2 funtov, 14 blatnih stergul po 3 funte, 15 kram-pov po 5 1/2 funtov, 7 železnih grabelj po 3 funte, 60 železnih lopat in 20 šajterg, vsaka mora biti iz sekaniga rudečiga bukoviga lesa in iz dil skupej zbita, 60 pesta iz beliga bukoviga lesa, platiše iz mladiga hrastoviga lesa, od preme za ročič je 4 1/4 čevlja, kolo mora visoko biti 1 1/4, truga mora 5/4 kub. čevljev deržati, šajterga mora biti težka 33 funtov					
	2 preme težne		18	lotov		
	2 ople		24	"		
	4 pišele		1	funt 6	"	
	1 obroč					
	1 velika šina 2 1/4		2	" 14	"	
	2 druge šini 4		2	" 4	"	
	4 pantje		2	" 22	"	
	45 žebeljev za perbijanje železa			8	"	
	skupej . 9 funtov					
	vse skupaj prerajntano na .	146	50	7	20 3/4	31. maliga serpana 1851

K ti dražbi se vsi tisti povabijo, kateri imajo voljo kaj prevzeti s tem pristavkam, de se zamorejo dražbine pogoje in popisovane dela in tudi tisti načerti, kateri zraven gredo, pri c. k. komisii v Račeh in tudi pri c. k. gospodu inženirju asistentu v Boštanjju pregledati in preden se začne ustna dražba, se tudi spisane ponudbe prejemajo, te ponudbe znajo za en most ali za njih več in tudi za vse reči storjene biti, en znesek pa se ne sme za vse skupej ponuditi, ampak za vsako delo se mora posebej naznaniti, za koliko ga hoče ponudnik prevzeti. Vsaka spisana ponudba mora da se zamore prejeti, na štampil 15 kraj-carjev pisana in delo, kateriga hoče ponudnik prevzeti, mora z številko in besedo imenovano biti, in 5 goldinarjev od 100 mora za vadium vložena biti in njegovo ime spodej podpisano in tudi njegovo stanovanje imenovano biti, zraven mora tudi naznaniti, da so mu delo in dražbini pogoji in popis delov dobro znane.

Od zunej more na tako ponudno pismo delo natanjko pisano biti, kakor je v oznanilo naznanjeno bilo, kateriga hoče prevzeti, zraven mora tudi zapečateni biti, in kdor ne dopolne teh pogojev, na tega ponudbo se ne bo gledalo.

Ko ustna dražba jenja, bodo te pisane ponudbe priča vsih, kateri so bili pri dražbi od dražbinske komisije po številkah, kakor so vložene bile odpečatene in v zapisnik zapisane in tisti, kateri bo te dela prevzel mora k peterim goldinarjem od 100, katere je za vadium vložil, še toliko določiti, de bo 10 goldinarjev od 100 za kavejjo prišlo. Če eden al drugi, to je, če dva, eden z besedo drugi pa pisanjem enako obljubita, dobi tisti, kateri je z besedo obljubil. Če pa dva z pisanjem enako obljubita, dobi tisti, kateri je svojo pisano ponudbo popred vložil, ali pa kateri ima manjši številko.

Če eden al drugi te dela prevzame, je koj zavezan in ne more odstopiti in visoki crar je pa še le takrat zavezan ko to c. k. visoko vodstvo zidarstva poterdni.

Tistimu, kateri te dela prevzame, se bo z pisanjem poterdilo na znanje dalo, in čas, ko bi se kje zamudilo mu bo k dobriemu vrajtan.

Po dokončani dražbi se za te dela od nobeniga nobena obljuba več ne prejme, ker je zapisnik sklenjen.

Boštanj 24. sušca 1851.

št. 2738. **Oznanilo.** (60.)

14. aprila bo pri tem okrajnim poglavarstvu od 10—12 dopoldne dražba v zagotovljenje priprege iz Postojnske postaje proti drugim postajam. Ravno ta dan bo tudi dražba v zagotovljenje priprege iz postajev Razderim in Senožeču, potem 15. aprila za postajo Logatec od 10—12 dopoldne za postajo Planina in Čirknice, 16. aprila dopoldne za postajo Lože in Obloke, potem 17. aprila pri c. k. razpostavljenim vradu v Ternovim v Bistrici, za postajo Zagurje za čas od 1. novembra t. l. do poslednjiga oktobra 1851 pri tem se opomne, de se tudi pisane ponudbe prejemajo, ki se morajo vendar pred začetkom ustne dražbe komisii zapečateni izročiti in z vadium-am preskerbljene biti, ker se sicer ne bo nanje porajtalo.

Kdor misli tedaj kako teh reči prevzeti, se k dražbi povabi.

C. k. okrajno poglavarstvo v Postojni 5. aprila 1851.

Mac-Neven s. r.

št. 943. **Oznanilo.** (58.)

V Čatežu na Dolenskem je stopnja poštmojstra spraznjena, katero spet nadomestiti, se s tem konkurs razpiše.

Za to stopnjo, ki se ima s službeno pogodbo podeliti, se plačuje na leto dve sto goldinarjev z vradnim dodatkom tridesetih goldinarjev v srebru, potem za privatne in erarialne pošne ješe posebej. Tisti, ki jo prevzame, je pa nasproti zavezan kavejjo z 200 gold. ali v gotovini ali zastavi odraj-

tati in naj manj šest za rabo popolnoma dobrih konj z potrebnimi hlevi, potem pokrito in na pol pokrito kalešo, potem dva majhina voza za prevaževanje pisemskih pošt zraven dveh estafetnih mavh imeti.

Med Čatežem in Kostanjevco je 1 1/2 in med Čatežem in Samoboram 1 pošta.

Čas prošnje vložiti je do 20. aprila 1851, zraven se pa opomne, da se bo c. k. poštna postaja v Kerško vas prenesla, ako bi se za kraj Čatež noben prosivec ne oglasil, za kateri kraj se tedaj tudi konkurs razpiše pod enakimi pogoji in do ravno tega časa, ako bi se poslednje primerilo.

C. k. poštno vodstvo
v Ljubljana 30. marca 1851.

Hoffmann s. r.

št. 87.

Oznanilo očitne dražbe. (59.)

V sredo 16. t. m. od 9 do 12 predpoldan ino če bo treba tudi po 3 uri čes poldan bo v pisarnici podpisane c. k. uradije zasavskih stavb očitna ino ustna dražba sledečih del in priprav.

1. 590 kupov posipa za žvinske steze poleg Zalogo do Jeza dovoziti ino posipat 408 gl. 10 kr.
2. 500 hrastovih ali mecesnovih 15 do 17 čevlov dolgih 7/8 palcov debelih vervoplaznih dreves, pripraviti, dovoziti in v breg dodelati 416 " 40 "
3. Kamnenij nasip ino dlažba za varstvo kašt ali konja na Jezi 566 " 35 "

4. 40 železnih svetrov za kamen vertati in 16 macol 64 gl. — kr. K dražbi se tisti, ki mislijo to prevzeti z tem pristavkam povabijo, de znajo ponudbo tudi z pisanim ofertam, katerim se pa more 5% ponudbe za zastavo perložiti, ino kateri se more nar dali do 9 ure 16 t. m. predpoldan komisii dražbe oddati, narediti.

Popis stavb in priprave, vzeta mera, pre-račun stroškov, dražbine pogodbe in plan se zamore v tukajšni uradni pregledat.

C. k. uradija zasavskih stavb v Litiji 2. aprila 1851.

št. 2288. **Oznanilo.** (49.)

Naslednje oznanilo visociga ministerstva kmetijstva in gornijstva glede letasnih deržavnih sprasevanj iz gojzdnijstva se s sledečim pristavkam naznani:

Razsodba, če se sme pripustiti k deržavnimu sprasevanje ali ne, kdor se za to oglasi, pripade deželnim poglavarstvom. Kdor se tedaj za to sprasevaje oglasi, more svojo prošnje pri deželnim poglavarstvu tiste kronovine vložiti in odkaz prejeti, v kateri se sprasevanje godi in kjer zeli prosivec, de bi ga sprasevali.

Dokler se čez to nič družiga ne ukaže, se zamore, ako veljavni vzroki za to govore, od tirjanja pod A4 c. β. v začasnim ukazu glede deržavnih sprasevanj itd naznanjenih, zanaprej pa za vstop v gojzdnisko šolo potrebnih vednosti. Toraj se bodo tudi prosivci, ki so samo štir nemške razrede, gimnazij ali realno šolo doversili, ako druge pod A4, a, b, c, α in β zadevajočiga začasniga ukaza pogojene spričala prilože, k sprasevanju pustili.

Ker mora vsak prosivec za dopušenje k deržavnimu sprasevanju 10 goldinarjev vnaprej vložiti, tedaj se vsakimu, kterimu je sprasevanje dovoljeno, v podeljenim odkazu naročeno, pri svojim prihodu v kraju sprasevanja pri c. k. deželnim poglavarstvu se oglasiti in stem, de pokaže odkaz in poterdni list, de je on prava oseba po § 8. vodila za sprasevajoče komisarje denar vložiti.

Doba prošnje za dovoljenje k sprasevanju pri zadevajočih deželnih poglavarstvih vlagati je do konca septembra t. l. odločena.

Od c. k. ministerstva kmetijstva in gornijstva se sledeče sploh na znanje da:

Pretekliga leta so bile deržavne sprasevanja gojzdnijstva le v Bernu, Ljubljani in Pragi. V drugih, po razpisu ravno tega ministerstva od 26. septembra 1850 št. 13239 naznanenih mestih so morale zaostati, ker se ni noben tak prosivec oglasil, kterimu bi se bilo sprasevanje zamoglo dovoliti.

V teh treh imenovanih mestih se je 25 prosivcov dalo sprasati; in 15 med temi je bilo za zmoezne spoznanih.

Tekočiga leta bodo sprasevanja, ako se prosivci oglase za sprasevanje v naslednjih mestih: v Lvovu, Pragi, Budapestu, Hermannstadt, Krakavi, Beču, Solnogradu, Gradcu in Zagrebu in sicer v drugi polovici mesca novembra.

Ljubljana 18. marca 1851.
Gustav grof Chorinsky l. r.
deželni poglavar.

št. 2381. **Proglas.** (54.)

Od c. k. okrajniga sodnijstva ljubljanske okolice se s tem na znanje da:

De je v ekskucii gosp. dr. Kaučiča kuratorja nedoraslih otrok Martina in Jakoba Babnika zoper gosp. Jožefa Kastelica iz Zgornjiga Kašla po odločbi čez prošnje de pres. 15. novembra 1850 št. 9272 zavolj dolžnih 600 gold. po razsodbi od 29. Februarja 1848, št. 1002 eks. int. 8. maja 1848, dovolilo v prodajo posestva eksekuta, ki je vpisano v gruntne bukve poprejšnje gosposke na Fužinah pod urb. št. 278 in 17 1/2, in po cenitnim zapisniku od 5. septembra 1850 št. 6909. na 2582 gold. 40 kr. cenjeno. Obstoji iz kajže pod pop. št. 34, v Zgornjim Kašlju, iz kovačnice in mlina ravno tu in iz polja in travnikov. Dovolilo je tudi v prodajo v ravno tem cenitnim zapisniku cenjeniga blaga in dražbo na 26. aprila, 27. maja in 27. junija t. l. vsakbart zjutraj od 9—12 v kraju posestva s pristavkam odločilo, de bi se posestvo in blago le pri tretji dražbi pod cenitno ceno prodalo.

Popis v gruntnih bukvah, cenitni zapisnik in dražbeni pogoji se zamorajo vsak dan med vradnimi urami pri tukajšni vradni pregledati.

Ljubljana 18. marca 1851.
c. k. okrajni sodnik
Heinricher. s. r.

K vradnim listu št. 15. ljubljanskiga časnika.

št. 119. Oznanilo dražbe. (17.) 3

Za prevzetje za leto 1851 po ukazu slavniga c. k. stavbiniga vodstva za krajnsko kronovino od 17. marca 1851 št. 3064 za izpeljavo dovoljenih sledečih umetniskih reči na zagrebški državni cesti tega stavbiniga okraja, kakor tudi za pripravo potrebniga orodja pri stavbi bo dražba 14. aprila 1851 pri c. k. okrajnim poglavarstvu v Trebnim od 9. do 12. ure dopoldne.

Na dražbo bodo po sledečih številkah sledeče reči dane:

Št. 1. Naredba 5 novih z plošami pokritih podcestnik vodotočev med raznimi milokazavnikami od III/2 do VII/3 z ponudbino plačo za 439 gl. 10 kr.

Št. 2. Poprava petero pricestnih zidov v dolgosti 32 1/2 sežnjev zraven 10 krajnih kamnjev med milokazavnikami IV/11—12 in VII/2—3 z ponudbino plačo za 169 gl. 19 kr.

Št. 3. Priskerbljenje in vsajenje 203 krajnih kamnjev za zavarvanje ceste med raznimi milokazavnikami med III/15 do VII/1 z ponudbino plačo za 406 gl. — kr.

Št. 4. Priprava cestostavbinga orodja, kakor:

- 2 železna kola po 15 liber teška
- 4 grabenske žnore po 5 liber teške
- 6 velikih kladev po 8 liber teških
- 3 navadne ročne sajterge
- 2 veliki sekiri po 3 libre teške
- 2 mali sekirci po 1 1/4 liber teške
- 2 železna kamnokija po 5 liber teška.

Vse skupej v ponudbini ceni za 53 gl. 43 kr.

K tej dražbi se tisti, ki kaj prevzeti hočejo z pristavkam povabijo, de more vsak, ki zase ali za koga družiga kakor opolnomočen kaj na dražbi prevzeti hoče, 5 percentni vadium ponudbiniga plačila pred dražbo komisii izročiti, ki se mora po prevzetju na 10 percentno kavcijo dražbine cene povisati.

Pisane naročila, ki so dobro napravljene z 5 percentnim vadiumam preskerbljene, ali v katerih se skaže, de se je v kako javno denarnico ta plača vložila, se tudi prejemajo, v kterih se mora naravnost naznaniti, de se naročniku stavbeni pogoji z stavbinim popisam vred dobro znani; vendar se morajo te pisane naročila pred začetkom javne dražbe komisii izročiti, ali še pred ta dan kakor se dražba začne c. k. okrajni stavbeni vradnii v Višnjogori izročene biti.

Zadevni dražbeni pogoji, stavbeni popisi in načerti in ostanki nad stroški se zamorejo vsak dan v navadnih vradnih urah pri podpisanim kakor tudi pri c. k. okrajnim poglavarstvu v Trebnim pregledati.

C. k. okrajna stavbina vradnija v Višnjogori 26. marca 1851.

Okrajni inženir
Hans. s. r.

št. 6235. Proglas. (52.) 2

Od c. k. okrajniga sodništva ljubljanske okolice se naznani:

De je v eksekucii Mice Babnik in Janeza Gregorca, oskerbnika nedorasliv otrok Martina Babnika iz Sela pri Pancu z tukajšnjim sodniškim ukazam od 19. avgusta t. l. št. 6235 v eksekutivno prodajo celiga zemljiša Jožefa Skubica v Pancu pod pop. št. 8 ležečiga, v gruntnih bukvah grofije Auerspergove in Stariga apna pod urb. št. 28 in rekt. št. 816 dovolilo in ga sodniško na 1611 gold. 10 kr. cenilo zavolj 162 gold. dolga; za prodajo je odločilo tri dni, namreč 25. aprila, 26. maja in 26. junija 1851; vsak dan od 9—12 ure dopoldne na mestu, kjer zemljiše stoji, z pristavkam, de bi se imenovano celo zemljiše le poslednji dan pod cenitno vrednostjo prodalo.

Popis v gruntnih bukvah, cenitni zapisnik in dražbeni pogoji se zamorejo vsak dan pri tukajšni vradnii pregledati.

Ljubljana 19. avgusta 1851

c. k. okrajni sodnik
Heinricher. s. r.

št. 54. Oznanilo. (57.) 1

Po ukazu slavniga c. k. vodstva očitnih stavb za kranjsko kronovino v Ljubljani od 17.22. tega mesca in leta, št. 433 bodo na c. k. cesti v račinskim in bostanjiskim oddelku naslednje cestne dela 14. maliga travna tega leta pri c. k. komisii v Račeh na dražb dane:

Štev.	Red posamesnih delov zidanja	Cena		Vadium za vsako delo posebej		Do kdaj mora dogotovljeno biti
		glđ.	kr.	glđ.	kr.	
1	Delanje eniga noviga mosta čez Mihov graben med miljokazavnikama 0/4—5, kateri je v svetlobi dolg 3 ^o , 2', 0" in širok 1 ^o 3' 0" in scer za 0 ^o , 2', 8" kub. mere je proč vzeti stariga zida za 9 ^o , 3', 4" kub. mere je proč vzeti zemlje terde ceste in laporja, potem je treba vnovič nasuti in potlačiti za 8 ^o , 5', 6" kub. mere je zida s mavto narejeniga neolikaniga, kamnje se morajo na lica, kjer skup pridejo dobro vezati, za 5 ^o , 0' 0" štirj. mere je tlaka, pri kterim morajo kamni 10—12 palcov globoko v zemljo djani in dobro obdelani biti, de se skup vežejo, za 14 ^o , 4', 0" podolgim mere je treba 9/10 palcov na vse 4 plati debelih čisto obdelanih tramov iz boroviga lesa za blazine, za 6 ^o , 4', 0" podolgim mere je 7/8 palcov močnih iz ravno tistiga lesa čisto izdelanih tramov za zid 3 ^o , 4', 0" podolgim mere 6/7 palcov močnih na vse 4 plati čisto izdelanih lespanov. 5 ^o , 3', 4" štirjaške mere 6/6 palca iz boroviga lesa čisto izdelanih mostnic vse skup je prerajtano na .	381	35	19	4 ³ / ₄	30. rožniga cveta 1851
2	Delanje eniga noviga mosta čez Hotemeš graben med miljokazavnikama 0/ 5—6 kateri je svetlobi dolg 3 ^o , 3', 8" širok 1 ^o , 3', 0" 1 ^o , 5', 7" kub. mere je proč vzeti stariga zida 9 ^o , 2', 2" kub. mere je proč vzeti zemlje terde ceste 10 ^o , 1', 7" kub. mere perst nasuti in skup tlačiti 9 ^o , 5', 0" kub. mere je zida z mavto narjeniga kakor zgorej 2 ^o , 1', 7" kub. mere obokaniga zida in kamnje mora biti lepo na lice obdeljano 5 ^o , 2', 6" štirj. mere tlaka kakor zgorej 3 ^o , 2', 0" kub. mere ali 17 kupov vsak po 42 2/3 kub. čevljev terde savše šote v velikosti 1 kub. palca skup prerajtano na .	465	32	23	16 ³ / ₄	31. maliga serpana 1851
3	Delanje eniga noviga zidaniga s lesam pokritiga mosta med miljokazavnikama 0/13—14 zgorej spodnje Soteske 10 ^o , 5', 4" kub. mere je treba temelna delati, v terdi zemlji perst spravljati 11 ^o , 3', 0" kub. mere zida iz mavte narejeniga kakor zgorej 5 ^o , 1', 6" štirj. mere tlaka kakor zgorej 6 ^o , 0', 0" kub. mere ali pa 31 kupov cestne šute kakor zgorej 7 ^o , 0', 0" podolgim mere 7/8 palca na vse 4 plati popolnoma obdelanih tramov za zid boroviga lesa 12 ^o , 5', 0" podolgim mere 9/10 palcov trame za blazinjakor zgorej 3 ^o , 4', 0" podolgim mere 6/7 palcov debelih tramov za lišpanje kakor zgorej 6 ^o , 2', 6" štirj. mere 6/6 palcov čisto na vse 4 plati izdelanih mostnic iz boroviga lesa vse skup prerajtano na	529	11	26	27 ³ / ₄	31. maliga serpana 1851
4	Delanje eniga čez Meka graben spodej logo zidaniga ino z lesam pokritiga mosta med miljokazavnikama II/2—3, kateri je v svetlobi dolg 3 ^o , 3', 0", širok 1 ^o 0', 0". 4 ^o , 2', 7" kub. mere persti proč vzeti iz terde zemlje 3 ^o , 0', 3" kub. mere zid z mavto narejen kakor zgorej 3 ^o , 2', 0" štirj. mere tlak kakor zgorej 10 ^o , 4', 0" podolgim mere 9/10 palcov močnih iz boroviga lesa trame za blazinjnarejenih kakor popred 6 ^o , 4', 0" podolgim mere 7/8 palcov močnih in iz čistiga boroviga lesa izdelanih tramov za zid 2 ^o , 4', 0" podolgim mere 7/8 palca lišpani kakor zgorej 3 ^o , 5', 4" štirj. mere 6/6 palca močnih iz boroviga lesa čisto izdelanih mostnic vse skup prerajtano na .	170	1	8	30	30. rožnigacveta 1851
5	Delo eniga noviga obokaniga in zidaniga mosta v svetlobi dolgiga 3 ^o , 3', 0", širokiga 1 ^o , 2', 0" nad miljokazavnikama II/5U6 v teh delih 11 ^o , 3', 8" kub. mere temelj postaviti v terdi zemlji in perst proč spraviti 13 ^o , 1', 4" kub. mere iz lepiga kamnja in iz mavte narejen zid glej redno štev. 1 2 ^o , 0', 5" kup. mere obokani zid kakor redno štev. 2 4 ^o , 4', 0" štirj. mere tlak kakor zgorej 3 ^o , 0', 0" kub. mere ali pa 16 kupov a 42 2/3 kub. čevljevmerjene savske šute tiste velikosti kakor zgorej vse skup prerajtano na .	546	11	27	18 ³ / ₄	15. maliga serpana 1851
6	260 sežnjev dolge cestne rante in scer 58 enojnih kolov v zemljo 6/7 palca debelih, 3 čevlje na štiri plati čisto obdelanih v dolgih in konec, kateri v zemljo pride, mora ožgan biti 75 dvojnih ali zvezanih kolov, debelosti 6/7 palca čisto izdelanih iz boroviga lesa kol 3 1/2 čevljev visok, polster 6 čevljev, vezilo 4 čevlje, polster mora v zemljo priti, kol mora z vezilam dobro zvezan biti					